

آثار برگزیده

علیرضا امینی، مهسا گرجی

146

Selected work in the Second Round of the
KOOCHÉ Magazine Design Competition
Alireza Amini, Mahsa Gorgi

امروزه شهرها و فضاهای شهری در سیر تحول و فرایند رشد و شکل‌گیری خود در پی تحولات و جزئیات ناشی از اندیشه جهانی‌شدن امور، دستخوش تغییرات و دگرگونی‌های شگرفی شده‌اند. شکل شهر و محیط‌های انسان‌ساخت، به سمت همسان شدن، بی‌چهرگی، عدم تمایز و جهان‌شمول شدن حرکت کرده است و فضاهای مسکونی را از درک روح انسانی و تعلق اجتماعی دور نموده است.

تراکم جمعیتی و ساختمانی بالا در محله‌ها، ساختمان‌های فاقد فضای باز، نور کافی و مناظر طبیعی، موجب عدم پاسخگویی به نیاز ساکنان و ناکارآمدی عملکردی محلات شده است. این ناکارآمدی، ناپایداری در محل سکونت و کاهش حس تعلق به مکان را در پی خواهد داشت؛ لذا ارائه الگو و راهکارهایی که بتواند به پویایی محلات و به خلق مکان‌های مطلوب‌تر برای زندگی و ایجاد محلات خاطره‌انگیز و به‌یادماندنی منجر شود، ضروری به نظر می‌رسد.

این پروژه مسکونی در محله امیریه قرار گرفته است که شرایطی شبیه به دیگر بافت‌های فرسوده و ناپایدار شهر تهران را دارد. مسئله مهم این محله‌ها روند پُرشتاب توسعه و افزایش تراکم انسانی و ساختمانی در آپارتمان‌های نوظهور و تغییر فضای شهری آن است. به این ترتیب، مسئله ارتقای کیفیت فضای سکونتگاهی در آپارتمان‌های با تراکم متوسط، باید به عنوان یکی از مهم‌ترین مسائل طراحی تعریف شود.

طی دهه‌های مختلف، شهرنشینی در تهران تغییرات زیادی از جهت، نسبت فضای باز و نیمه‌باز به فضای بسته وجود داشته که به تبع این تغییرات، تأثیرات زیادی در روش زندگی رخ داده است. در حال حاضر آپارتمان‌های کوچک، کمترین میزان فضای باز یا نیمه‌باز را دارا هستند. از این جهت، ایجاد الگوهای جدید در ارتباط با تغییر این گونه از آپارتمان‌ها موضوع مطالعه در این پروژه بوده است.

این پروژه دارای دو نمای شمالی و جنوبی است. آپارتمانی در زمینی به ابعاد ۱۰ در ۲۴ متر با برنامه چهار طبقه روی همکف، شامل سه واحد دو خواب و یک واحد تک خواب (طبقه دوم) به عنوان سوئیتی مجزا است. در این پروژه محدودیت ابعاد زمین ما را به چالش شکل‌دهی فضای راه‌پله به فضایی باز و نیمه‌باز سوق می‌دهد که نقش راه‌پله، فقط یک فضای ارتباطی ساده نیست، بلکه این فضا، حیاط، آسمان و هوای طبیعی را با یکدیگر مرتبط کرده و همچون دهلیزی درک هم‌زمان بیرون و درون را میسر می‌سازد.

در طبقه دوم، فضای نیمه‌باز جهت تعامل و ارتباط بیشتر ساکنان طراحی شده است که امکان استفاده از آن برای تمامی واحدها یکسان و به عنوان فضایی میانی برای اتصال محله به ساختمان و ارتباطی حسی و بصری با محله در نظر گرفته شده است. این کریدور را که به طور مستقیم با خیابان در ارتباط است، می‌توان به عنوان یک فضای شهری قلمداد کرد که در پروژه صعود کرده است و مفهوم متفاوتی از الگوی واحد همسایگی در آپارتمان‌ها را ارائه می‌دهد. برای تأمین نور از لبه‌های شمالی به دلیل مسئله اشراق و عدم امکان تأمین پنجره مستقیم به سمت خیابان، از تراس به عنوان فیلتر فضایی استفاده شد؛ به این گونه که فضا از طریق بازشوهای قدی و وسیع، مستقیم با تراس در ارتباط است و به جای آن، کنترل اشراق در لبه‌های تراس مذکور صورت گرفته است. به این ترتیب، نور بیشتری برای فضا قابل تأمین است و همچنین فضای تراس نقش تأمین منظر مناسب را برای اتاق‌ها دارد.

در فضای منفی این پروژه به دلیل ملاحظات ایمنی و آتش‌نشانی از مصالح پایدار همچون بتن فراتوانمند^۱ استفاده شده است تا علاوه بر دوام و زیبایی، مقاومت بسیار بالایی در برابر آتش و حریق داشته باشد. ■

۱. Ultra High Performance Concrete (UHPC)

- پلان طبقه اول

- پلان زیرزمین

- پلان همکف

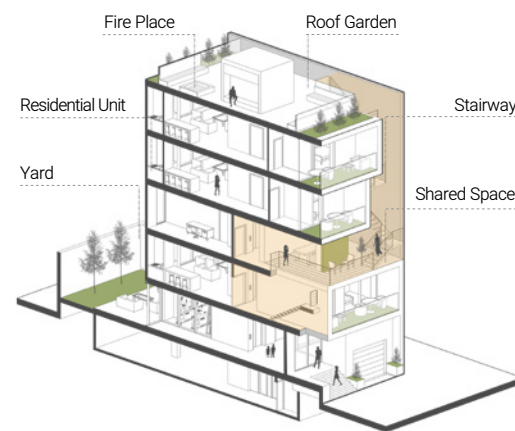
- پلان طبقه چهارم

- پلان طبقه سوم

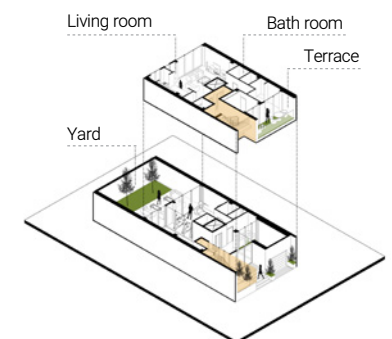
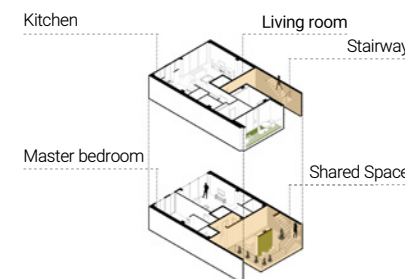
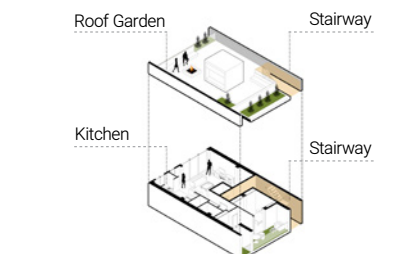
- پلان طبقه دوم

- مقطع پرسپکتیو

- مقطع A-A

- مقطع ایزومتریک